

דיא רעדאקציע
אינד אדמיניסטראציע
רעזידענץ דר
Schiffmannsgasse 6, Budapest.
ווארען אויך דיא פרענומערראציאנס-
נעלדער צו זענען ווילד.
אינזעראמע
ווערען ביליגסט בערעכענט.

נייע יידישע צייטונג

דיא
"נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדען
דיענסטאג
אינד פרייטאג.
פרענומערראציאנס-פרייזע:
נאנציעהרין 7 פל. - קר.
האלבעהרין 3 " 50
פירטעליעהרין 1 " 75

Budapest, Dienstag 3. Oktober 1882. ב"ה בודאפעסט ב חשרי.

יודענפערפאלגונגען אין פרעסבורג.

דיא העטצערווען דער העררען אישמוצי
אנארו אינד שומאג האבען בערייטט איהרע באווען
פריכטע געמראנגען. דער פריעסבורגער פאבעל האט
דיא געלענענדיגט ערנעלעשען אונד געציגט. דאס
ער געדאע אויך דערנעלבען שמועס. וויא דער רב-
שישע קאזאפע שטעהט. דער רעדאקטער דעס אין
פריעסבורג ערשיינענדיגן "גרענצבאטען" אבגע-
אדנעטער אויבן שומאג האט אין זייער צייטונג
טעגליך דיא פרא-עסלאווער אנגעלענענדיגט דאצו
בעניצט. אום דאס פאלק גענען דיא יודען אויסצו-
העטצען. דיא ניערדיגסטען לידענשאפטען צו ווע-
קען. אינד עס איזט אז ווייט געקאממען. דאס אין
דער נאכט פון דאננערשטאג אויך פרייטאג אס. דיא
טאגע סוכות איינע פלאנמעסי אנגעטעטעלעטע
יודעהעטצע זיך אבגעשפיעלט האט וועלכע דער-
זעניגען פון באלטא אין ווירדנער וויזע גלייכע-
שטעללש ווערען קאנן. דענן עס ווארדע גערויבט
אונד געפלינדערט. וויא וועגן פריעסבורג אריינגע-
אין רוסישעס דארף ווערען. פאליצייא אונד מילי-
טער זונד בענעפאללש אויבעראלל צו שפעט גע-
קאממען. קריגן עס האט זיך געציגט. דאס דיא
יודעהעטצע פלאנמעסי אנגעלענענדיגט וואר אונד דיא
פאליצייא נאר נישט דאפון געוואסט האט מען. ווי
לאסען איבער דיא קראוואללע דען אינס פארליע-
גענדיגן בערייט פאלענען.

פריעסבורג איזט זיט יעהער איינע יודענפיר-
ליכע שטאדט געוועזען. שאן אים אהרע 1848 האט
זיך פריעסבורג הויך יודעהעטצען הערפארגעטהאן
אונד עס איזט אין דער געשיכטע צור שמאך אונד
שאנדע דיעזער שטאדט פערציכענט.

ערב סוכות אויך אהר אבערס. אלס עס שאן
דונקעל געווארדען. שרעטען אים דער שאנדא-
פריעסבורג עטווא 20 מענגען אינטער דעם רופע:
"עלען אישמוצי! עלען אנארו!" אויך דעם קאניג
הווינגפלאטיין. איהנען שלאסען זיך אין איינער מי-
נישט איינע הונדערט מענישען און וויא אים דעם
באדען געוואכסען טראט דאן איינע קאשפאקטע
מענישענאסען געגען דען קאמיטאטהויזפלאטיין.
דער פאבעל טרונ שטיינע אין דער מאשע אונד ער-
אפגעטע אנטאנס איינען שטיינענדיג אויך דאס
טערעסקאישע שטיפונגסהויז. דיא פריעסבורג קליר-
טען אונד דאצו שריע אונד יאהלפע דיא מענע וויא
וואהנזינג. דאס שטאדטהויפטמאנא. אמט שינג
פון דער געפאדער ווינד בעקאממען צו האבען.
דענן אלס דער פאבעל דאס טערעסקאישע שטי-
טונגסהויז צו באמבארדיראן בענאנן. טראט פלאטע-
ליך שטאדטהויפטמאנא קאשערויבט מיט צווייא
שטעטישען וואבלייטען אויבער דיא ליטע אונד
עפאסטען איינע קנאבען. דער בענן מיט איינעם
פריעסבורגער שטיין אין דער האנד צום ווארפע
אויסהאלטען. ביים ארמע אונד העלט איהן פעסט.
קום האמטע אבער דער פאבעל דיעס בעמערקט.
אלס דיא וויא אין מאנן זיך געגען דען שטאדט-
הויפטמאנן ווענדעטען אונד איהן מיט דען פרייסען
צו בעארביימען בענאנען דען בירדען שטעטישען
וואבלייטען טלונען מיט דעם בלאנקען זעבעל אויך דען
פאבעל לאזן וועלכער זינע אנגרייפער מיט שטיינ-
ווייפען צום ריקצונע צווינגען וואללטען. דיא אבער
דיא בירדען וואבלייטען נישט נאכליעטען אונד מיט
דעם פלאבען זעבעל וואקער הוישלווענען. וויך דיא
אנגעוואממעלעטע מענגע אינטער פליכען אונד פריכט-
בארעם געשרייא פון דער שטעללע אונד ווארדע
פערראנט.

דאס פריעסבורגער איינשלאגען.

אינצווישען עפאפגעטע אבער דער גראפע-
רע מהיל דעס פאבערס איינען שטיינענדיג אויך
דיא גענענאבער דעם קאמיטאטס - הויזע געלע-
גענען פריעסבורג דער פריעסבורגער אונד שלוג
דיעזעלבען איין. פון דא וועלצטע זיך דער מענ-
שענשטראם אינטער אונבעשטייבליכעם לערמען
אונד געפאלען איבער דיא קאפיציערשטראסע
גענען דען שלאסבערג צו. פאדער ברייטען שטייע-
נע אנגעפאלענע הויזע גענען דען שלאסבערג זינג
דאס פריעסבורג איינשלאגען ערשט רעכט אן. דיא גע-
ביידע דיעזעס מהילעס דער קאפיציערשטראסע
קאמען נון אן דיא ריידען. דער פאבעל פיערמע
אריינען דער וואיטה אינד דעם האסעס. אונד היער
קאם איין אימפשאנד פאר. דער בעווייזט. דאס דיא
העטצערווען פארבעריימעט ווארען. אויך דער
שראסע לאנגע נעמליך אין גראסען מענגען שטיינע
דיא. וויא אויגעניגען ערעעהלען. טאנאריבער
פון לעהרבוכע דאחן געשראגען ווארען ווארען.
דיעזע שטיינע דיענענע דאצו. זעמליכע פריעסבורג
צו צערטריימען אונד דיעסמאל וואר דער אנפאלל
דער געשאסע וז געוואלטיג. דאס אן פיעלען אר-
טען מיט דען פריעסבורגער אייך דיא פריעסבורג-
קרייצע צערבראכען ווארדען אונד האלן אונד מי-
ערשטיקע אויך דאס פלאטע-קאללעטען. אלס
קינע שטיינע מעה פארהאנען ווארען ווארדען
קופלאדען צערשטימעט אונד דיא האלצשטיקע
נאך דען גאנץ געבלעבענען פריעסבורג געוואר-
פען. - דער פאבעל וואר אבער נישט בלאס אין
דער קאפיציערשטראסע שטענען געברעכען;
אום ליפשיטטע בעוועגעטע זיך איינע אבמחילונג
אויך געגען דען שלאסבערג צו אונד צערשטארטע
אללעס. וואס איהן אין דען וועג קאם. ביז צור מי-
נאנגען וואס קינע פריעסבורגער גאנץ געבלע-
בען. שאן פלאנגען אויך אויך דיא פריעסבורג דער מי-
נאנגען אונגעעהלענע שטיינע אונד איינע פערווע-
גענע געזעללען ווארען דאראן. דעם געביידע אויך
דאס פון בעוואנדערעם צורמעט. אריגענווייא איינען
בערייטענדיגען שאדען בייצופונגען אלס פאס
שראסבערגע הער אלארס געבלאזען ווארדען. דאס
מילטער וואר אין פאללעס אנמארשען.

מיט דען באקאנטען טרעבען דיא סאלדא-
טען דען פאבעל פון דער מינאנגע וועג ווא-
זעלכטען אויך דיא פריעסבורג איינשלאגען וואר-
דען. צוריק אין דער קאפיציערשטראסע. אויגעבלע-
ליך שפערטע איינע אבמחילונג דער סאלדאטען
דיא יודענאסע פון דער קאפיציערשטראסע אב.
ניעמאנד הורשטע וועדער הויזים נאך הויזן.

פלינדערונגען.

אום מיטטערנאכט וואר הווען אין דער שטאדט
אונד אללעס גלייכע. דאס דיא פלינדלען קרא-
וואללע איהר ענדע עררויבט האבען. עס זאללטע
אבער לידען פיעל אינער. פיעל שרעקליכער קאמ-
מען. דיא רעוואלוציאנען האבען זיך אין דער נאכט
אין דאס בלומענמחאל בענעכען בענענען זיך

דער נישט מעהר מיט דעם בלאסען פריעסבורג איי-
שלאגען. זאנערן פלינגען אן צו רויבען אונד צו
פלינדערן. דעם יידישען נאסווייטע צום. ווייסען
אכסען אין דער קרייצנאסע ווארדע פון איינעם
פאבעלעווען נישט נור דאס לאקאל צערשטארט.
זאנערן אללעס גערויבט בעמטייג אויך דיא נאסע
געשלעפט האבעלעקייטען ווארדען צערטרייט.
מערט אונד גערויבט. דיא בערברויערייא פון שטיין
אונד ארייטצער ווארדע מיט שטיינען באמבארדירט
אונד אללע פריעסבורג צערטרייטעטען איין פער-
קופלאדען דער בראנטיינענדיגענערייא יאזעף
פישער אונד זאקן ווארדע ערבראכען אונד דער
בראנטיינען אויסגעטרונקען. דאס הארענענעשעט
דעם טראדלערס וועלטמאנן אונד דאס געשעפט
דעם קייפמאנס קרוין ווארדען געפלינדערט. דיעס
שטיק דער ווארען אינד מאבילען. דאס אויס דען
געפלינדערטען הויזען אויך דיא נאסע פלאג. וואר-
דע מיט. עלען אישמוצי! אונד מיט געשרייא בע-
רויסט קריגן עס ווארדע גענוי זא געפלינדערט
אונד גערויבט. וויא אים יארדע 1848. ערשט אלס
דאס שלמסטע געשעהען וואר. ריקטע איינע גרא-
טערע אבמחילונג מילטער אינס בלומענמחאל אב.
אלליין צו שפעט.

דער שטעטלישע מאניסטראט
איזט גלייך מארגענס. וואסמענענערעמען אונד
האט איינען אויפרייף אן דיא בעפאלקערונג ערלאס-
טען. זיך הויז צו פעהאלטען. אונאממלונגען צו
פערמירען אונד דען בעוואנדערטען אריינען צו
געהארבען. עס זאללען דיא הויזאנגעהאריגען דעם
נאכטס אלס הויזע געהאלטען ווערען. דיא דיעזעל-
בען פאללע זיא בייא בעטהיילונג אן דען אונ-
רוהען ערווישט ווערדען. אים זינגע דעם שטראס-
געזעטצעס בעהאנדעלש ווערדען. טראצדעם ווע-
דעהאלטען זיך דיא קראוואללע אין דער פאלענע-
דען נאכט אונד דער אויפרייף דעם מאניסטראט
האט נאר קינע ווירקונג געהאבט.

יידישע נאכטוואכע.

אין טרוירגעס נאכטבילד צייגטע זיך אים
ליפע דער פרייטאג. נאכט אין דער יודענאסע.
ניעמאנד שליעף דאוועלכט. אבזוואל עס הינטער
דען פריעסבורג פריעסבורג וואר. וואכטען דאך דיא
יודענפארען בייא איהרען קינדערן. פריעסבורג
פערשטעקטען זיך נאר אין דען קעלדערן. דיא יודען
האטטען אבער איינע ארם זבערהייטסיגסט אר-
נאניורט. פאר יעדעס הויזהאדע פאסטרעמען זיך
דיא יודען מיט גראסען שטאקען בערייט. צום שווע-
איהרע האבע אונד איהרעם לעבענס אונד דעם
לעבענס איהרער פאמיליענימטלעדיגער. אב אונד
צו פאטרילירטען דיא מיט שטאקען בעוואלפענע-
טען יודען אין אללען נאסען אונד קיין ווינקעל
בלייב אינבעוואכט.
דיא אים ליפע דעם געטריגען טאנעס פון
פריעסבורג נאך ווען אבגענאנענען באהנציע הא-
בען געגען פעההונדערט מענישען אויס פריעסבורג
ענטפיהרט. עס ווארען דיעס לויטער יידישע פאמי-
ליען וועלכע איינע וועדעהאלונג דער שקאנדאלע
בעפריכטענע. פריעסבורג פיר איינע צייט דען רב-
קען קעהרטען. אום אין ווען זא לאנגע צו פעהווי-
לען. ביז עס אין פריעסבורג וועדער רהונער גע-
ווארדען אונד זיא דאוועלכט איהרעם לעבענס זי-
בער זיין ווערדען.

דער רעניערונגס קאמיטעט.

אלס מיניסטער רעדווענט מיט פון דען פאר-
געגען אין פריעסבורג קענענעם ערהעלט. ענט-
זענדעטע ער זאפארט דען מיניסטעריאלראטה יע-

ווי ערוועקן האַפליכסט דיעיע - נייען העררען, וועלכע מיט איהרער פרענו- מעראצין אים ריקשטאנדע זינד דען בע- טראג זאפאָרט איינזענדען צו וואָללען, דא- מיט אין דער צווענדונג דער בלעטטער קיינע שטאָרונג איינטרעטע.

אעטהערישע אלע,
עססענציען, אעטהערס אונד קאלערס צור ערציינונג
פאן אללען גייסטען געטרענקען.

לינערע, רום, שליוואוויץ, טרעבער
אויף קאלטעס וועגע אָדע אפּפּאטע,
עספּיעהלט דיא פּאבּיק דעם

ארנאלד וואטערדיך
בּודאפּעסט

מאבאקאסטע, וויס א-וויס דעם אונד טעמפער פערנער זיינעטען, קאָדע אונד אללע צור ווינפער בעסערונג נאטורען ארטיקעל.
ראָדע ווינפארבע, שיללעראַבע, ווינבו- שעטט, הייענבלאזע, גליצערין, ווינשריטט, קלערונגספולווער עטצ, צור ווינמאניפולאצין, ניא! ווינפערמעהרונגס קאמפּאָזיצין מאניפולאצאנסבוך
אונד פּיזיקאנאטע גראַמיס.

דיא נייעסטע ערפינדונג

אויס דאס נאך פראַסעאָר באַנאנד אים אטעריקא ניי- פערבעסערטע עלאסטישע ברוכבאנד פאן פאליש- צער, וואָוואָל פיר העררען אים אויך פיר דאטען אונד קינדער; וועלכעס איז אָדע פעררען אים היינט נומי קנסטליך קאָנשטרואַרס אונד האט דען צוועק, דאס עס וועלכעס דיא פעראלטעסטען בויבע און קינדער צייט אין דיא נליכע לאנגע ביינט, פרייזען: איינפאכע פאן 7-6 גולדען, דאָפּערטע פאן 10-15 גולדען, פיר קינדער אום דיא האַלפטע ביל- לינגע.

ניאַסעס לאנגע און מיטער-שפּריצען, לויט פאָלסטער, בעטט-אינלאנגע, נומי-שפּריטשען אונד אללע נומי- וואַדע-ארטיקעל. - ביא גרוכנענדרע ביטע אצונע בען אָב רעכטס, לינקס אָדער דאָפּעלט, וואָ אויך דיא ליביווישע

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist,
Budapest, Franz-Deák-gasse.

צוועט שקען, ערבישע פאס-ווארע פער אָק- מאַבע-נאָוועמבער 22.50—25 גול.
ריבאָל דאָפּעלט ראַפּעריט 37.50—37 גול, פער 100 קילגראַמס.
פערטאָר עאָרס 23.75 גול.
שאַפּעלעלע, אין פּאַרנער וואָכע וואַרדען 20000 שטוק פּערשידענע נאטטונען פּערקויט, אונד צוואַר דייטש-וואָללענע 2.20—2.80 גול, פער פּאָר, באַשקער אונד באַנאטער 140—155 גולד, טריקשע אונד מאַצעראַני- שע 50—51 גול, ערבישע 130 גול, קראַטישע אונד באַס- נישע 48—50 גולדען, פער 56 קילאָ. - (אללעס פער 2 פערצענט).
לאַמבּעלע, דייטש-וואָללענע 40—60 גול, באַשקער אונד באַנאטער לייכטע 75—85 גולד, שוועדע 90—100 גולד.
קייטצעלעלע, צו 92—118 גול, פער 102 שטוק הייטע, וויר נאַטירען פער 100 ק' אונט-נישע קוה- הייטע 108—110 גול, אָפּטענהייטע שטאַקענע 110—120 גול, האַהייטע 9.50—10.50 גולד, קאָל-פּעללע אָדע קאָפּע 220—225 גול, פער 100 קילאָ.
לעדער-נישע, קוה-הייטע 5—6 קילאָ 220—225 גול, איינמאל פּערזעצטע טערצען פאן 10—14 קילאָ 168—170 גול, צוויימאל פּערזעצטע טערצען 17—18 קילאָ 165—166 גול, דריימאל פּערזעצטע טערצען 19—22 קילאָ 168—172 גול.

לאַמבּעלע ציעונג פאן 23 העפט.

טעמעשוואַר	21	32	25	52	26
ווינ	65	75	38	84	25
גראַץ	87	22	85	11	43

פּערנאטוואַרליכער דעקאָרע:
יקותיא הלוי לעדער.

מצבות
ארנאלד קאהין
גראבשטיינלאנגער בודאפּעסט,
Waltzner-Boulevard Nr. 5.
(אן שבת אונד זיט נישטערט).
עספּיעהלט זיך אללען זיינען וועלכע דיא טרוינע פּליכט דעם גראבשטיין-זעמלענען צו ערפיללען האבען.
זענד שאַנע גראבשטיינע אים מאַראַר אונד גראניט זינד אין גראַסער אויסוואַל פּאַראַ- טדיג, קאָדעקטע גראַווירונגען, זענד שאַנע שריפּטען מיט עכטער פּערנאָלונג ווערדען בעסטענס אויסגעפירט.

(6 דער, שטערן דעם זידענס, אים בעזימין דעם בראַזיליאַנישען קאָזערס, ער ווענט 125 קאראַט. 7) **לע סאנציי**, אים בעזימין דעם פּירסטען דעמאָדא, ווענט 58 קאראַט. - (8 דער, גרויע דיאמאנט, אים גרינען געוואָל צו דרעזדען (זאכסען), ווענט 40 קאראַט. - (9 דער, בלויע דיאמאנט, אים בעזימין פאן מיטער האָס אין אמסטערדאם (האָלאַנד), ווענט 14 קאראַט. - דיא דיאמאנטען ווערדען אויס- שליעסליך אין אמסטערדאם געשליפּען, אונד דיא ארבייטער זינד צווייט יודען, אין אמסטערדאם בעשטענען 5 גראַסאַרינגע פאַבריקען מיט 872 מא- שניען אונד איבער 3000 ארבייטער, וועלכע זיך נור מיט דעם שלייפּען פאן דיאמאנטען בעשעפּטיגען, אונד אללע ארבייטער, וויא דיא פאַבריקאנטען זינד יודען, דאס געשעפּט בערענעפּט פאן 40 ביז 60 מיליאָן גולדען אין יאהר.
(דער אבנגער דענעט גראַפ אַלבערט אפּפּאָני) זאָלל איינעס אונט- רישען בלאטטע צופאַלע דיא אבויכט האבען זיך פאם פאַלימישען לעבען צוריקצוגיעהן, דאס פאַרלא- מענט ווירדע דאמיט איינע ווינער טריכטיגסטען קרעפּ- טע פּערלירען, אבער וויר האלטען דיא נאכריכט פיר זענד אונטוואַרשיינליך.

געשעפּטסבעריכט
עסמער פרייע.
נעטריידע-געשעפּט פאן ווייצען וואר נעסטען פיעל צו מארקטע נעבראכט, דער פּערקויף וואר נומ. 35000 עמפּרי וואַרדען פּערקויפּט.
קאַרן (נייעס) 6.50—6.95 גולדען.
נערס טע פּוּסטער-וואַרע 5.75—6.20 גול, מאלצ- וואַרע 7.50—8 גול.
קוקורוי 8—8.35 גולד.
האַפּער 5.50—6.30 גולד.
רעפּס קאַהל 12—12.50 גולד.
טעה-ל-פרייע פער באללען צו 100 קילגראַמס אב בודאפּעסט, נומ:
0 1 2 3 4 5 6 7 8 8 1/2
20.00 19.50 18.90 18.40 17.80 16.60 14.60 12.90 10.10 גולדען.
קלייע פיינע 3.50 גול, גראַבע 4 גול.
שפּיריטוס נייע מעטהאָדע אים קליינען 31— גול, אלטע מעטהאָדע 33.25—33.50 גול, פער 10000 ליטער פּערצענט.
שלינגוויין, פער העקטאָליטער 35—45 גול, אלטער פּרייע 60—75 גול, יע נאך קוואליטעט.
ערדע-פּעל פער 100 קילגראַמס 2.20—2.30 גולדען.
אונשליפּט (הלב) 49—50 גול.

פּרוכטפרייע דער קאַרנאַללע פאם 25 סעפּ.				בודאפּעסטער באַרזענקורע פאם 25 סעפּ.			
פער	פּראָדוקט	פּריכטע	וויינען	פער	פּראָדוקט	פּריכטע	וויינען
7.10—6.80	קאַרן	70	75	118 75	אינאַרישע נאַלדרינגע	6%	120 50
6.25—6	נערסטע פּוּסטער	62	76	88 40	אונטאַרישע פּאַפּיר-דינגע	4%	130 50
5.90—6.20	האַפּער	40	77	98 25	אינאַרישע גרינגע-טראַכטונגען		134
8.15—8.20	קוקורוי באַנאטער	75	78	95	טעמעשער-באַנאטער		170
8.10—8.15	אנדערע	73	79	99	זיעקענדיגישע		139 50
	הרוע ראָדער		79	102	נאַליזשע		175
			80	100 50	בוקאָווינער		109
			81	135	אינאַרישע איינבאַנד-אַנלעך		118 25
			75	97 50	ווינצעהענט-אַבלאָונעס-אַבלינאַציאָנען		118
			76	101	פּאַנדישינג דער אינאַרישע באַדעקער- דיא-אַנשטאַל צו 5% פּערצענט		110 50
			77	102 75	דעטשאַ דער איינ דיפּאַט-באַנק צו 5 1/2%		125 75
			78	98 50	דעטשאַ אלטע באַדעקערדיש צו 5 1/2%		127
			79	101 50	דעטשאַ צו 5 פּערצענט		34
			80	166 50	דער אונטאַריש-נאַליזשען		24
			81	164 50	דער נאַדאַטמאַן		24
			75	323	אַסטערייכישע קרעדיט-אַקציען		41
			76	811	אונטאַרישע קרעדיט-אַקציען		19 75
			77	35	ערבישע 3% אַנלעך		40
			78	100	נעלד-קורען		38
			79	5 65	וילבער-אַש		20
			80	9 46	דוקאַטען		53
			81	9 46	אַסטערייכיש-אונטאַרישע 8-גולדען-נאַלד- שטיק (20 פּראַנק)		24
			76	58 15	נאַפּאַלעאַנאַר		46
			77	11 65	דייטשע וויכבאַנקאַקציען		24
			78	11 65	20-מאַק-שטיקע		28 50
			79	23	רוישישע פּאַפּיר-רובעל		39
			80				23
			81				23

רוב דעם אינגארשען שטאמעס געשעדיגט ווערן. דע; עס דארף אבער אויך ניכט געשעהען, דאס וועגן איינצעלנער אונרוהעשטיגסטער, דיא ביים איינשריטט דער געפאהר אין דער רעגעל זיך צו- ריקציעהען. דיא ארדנונג נור אום דען פרייז דעם בלוטעס דער אירעגענהערטען הערגעשטעללט ווערדען קאננען. איך ערווארטע דאהער, דאס דיא געמיינדען זאפארט אללע פערשיינונגען צו דעם צוועק טרעפפען, דאמיט אללע זאפארט איהרעם כ- דען עטווא פערזוכטען אונרוהען זאפארט צו איה- רער קענטניס געלאנגען, דאס דיא דיעזעלבען אים קיימע ערשטקע אונד דיא אונרוהעשטיגסטער דער שטרענגע דעם געזעצעס איבערלעפערע. איך ערווארטע, דאס דיא געמיינדען, דיא זיך הע אונד דיא עטווא דאך צייגענדען אונרוהען וועלכט מיט אנווענדונג פאן מיליטער-געוואלט זאפארט אונטער- דריקען ווערדען. איך ערווארטע, דאס איבער יעדע, אין דיעזער בעציעהונג געמאכטע ערפאהרונג, זא- וויא איבער דיא געטראפאפענען פערשיינונגען מיר זאפארט בעריכט ערשטאממעט ווערדע. זיינער- זייטס פערזוכערע איך דיא געמיינדען, דאס איך מיט דיעזעס פארניגען דיא אונטערשטעטע ווערדע. - בודאפעסט, אים אקטאבער 1882. מיטא.

פערשיעדענע נייאנקויטען.

(א י י נ ע ר ל א ס ט י ס א י ס) דער מיניסטער דעם איינערן ריכטעטע אנלעסליך דער פרעסבורגער עקסצעסע פאלגענדען ערלאס אן זעמטליכע געמיינדען! איך בין איבערצייגט, דאס דיא געמיינדען מיט ענטריסטונג קעננעניס גענאם. מען האבען פאן עניען שטאכפאללען עקסצעסען, וועלכע אין דער קאנגרעגאציע פאן פריי- שטאדט פרעסבורג אונטער דעם אויטענהענגע- שילד דעם אנטעמיטטישע פערזוכט ווערדען אונד נעמעהר אין אייניגען געמיינדען דעם פרע- בורגער קאמיטאטס נאכאדמני געלאנדען האבען. איך דאפאן בין איך איבערצייגט, דאס דיא געמיי- דען זיך פאלקקאממען בעוואוסט זיך איהרער פער- פליכטונג עהרליכען פארפעללען אויף איהרעם איי- גענען געביעטע פארצובייגען, אונד פאללס דיעס ניכט איבערהאל פאלשטענדיג זעלנען זאלטע דיא פארקאטענדען אונרוהען מיט דער פאללען טהאטקראפט דער אפגעשטליכען געוואלט נייערער- צושלאגען אונד דען שולדיגען גענענאבער דיא גאנצע שטרענגע דעם געזעצעס צור אנווענדונג צו בריינגען. איך מיינע זייטס האלטע מיך אים גע- שילעט מיינער פערנאמווארטליכקייט, פערפליכטעטע צו ערקלערען, דאס איך אין דיעזער בעציעהונג איינע פערזוכען, איין לויטע פארניגען זיך כ מ דולדען ווערדען דיא זיכער הייסט דער פערזאן אונד דאס פערמאגען דער בירגער, אהנע ריקויסט אויף ראנג, שטאמט אדער קאנפעס- סיאן צו ווארדען, אונד איינע דער ערסטען פליכט- טען דער שטאטסגעוואלט. עס דארף ניכט געשע- הען, דאס דיא אפגעשטליכע זיכערהייט אין פאללע שטרעפליכער בעמיהונגען איינצעלנער אונרוהע- שטיגסטער געשפארט אונד דאדורך אויך דער גוטע

אינע היימיגע דעפעיטע לויטעט וויא פאללט : אין פרעסבורג העררשט רוהע, דיא מיליטערישען מאסינגעלן ווארדען אויך אין פאללע דעסען אב- געשוועט, אינדעם דיא קארדאנס גאנץ אויפגע- האבען ווארדען אונד דיא בערייטשאפט בלאס אין דער קאפעריגע געהאלטען ווירד. דורך דיא אסעע ציעהען בלאס איינצעלנע מיליטער-פארטאללען, טראפאן דיעזער אללגעמיינען פרייערליכען שטימ- מונג בלייבט דיא נארניזאן אויך נאך אין דען נעכט- טען טאגען פערשטערקט אונד אויך דיא קאוואלע- ריע פערבלייבט אין דיעזער נארניזאן. דיא היימע דער אייגעלאנגטען נאכריכטען מעלדען, דיאס ניערדינגס אויך אין מאחס, ביסטערמיטן אונד פרייז אנטעמיטטישע הענטען שטאטסגעפונ- דען האבען. אין דייאסעה אונד נאלאטהא קאמען ארגע עקסצעסע פאר, דעסנלייכען אויך אין נא- דאש נאדימאדאר אונד ציפפער, ווא אבער דיא אונרוהעשטיגסטער דורך פאנדורען אונד מיליטער ראש צערשטרייט ווארדען אונד דיא ארדנונג ווע- דער הערגעשטעללט ווארדען היימע פארנענג אונד- דע אויס גע-עקארטען דער רעדעלספיהרער, קויפמאן יהודקא, אינס קאמיטאטס. געלענגניס געבראכט אויס ארוואמה גוראב נעכטס לאנשיטן ווירד געמעלדעט, דאס דארט אים לויפע דעם פארמיט- טאגס אונרוהען אויסגעבראכען זיך. איינע ווייטערע דעפעיטע מעלדעט : אס 2 דיע- זעס האבען זיך פרעסבורגער אונרוהעשטיגסטער נאך באזונג בענעכען אונד דאזעלכסט, נאכדעם

וועלכעס אין דען האפען פאן באלטימארע לאג ער וואר דאמיט בעשעפטיגט, אן דיא מאטראזען בעפעלע איינצו- טהיליען, אלס אין קליינעס ווערשיספעכען צו זיינעם שיש- פע זיך געהערטען. אין דיעזעס זאסען 2 מענגער, דער אל- טעיע וואר פון נעקליידעט, ווערענד דער זייערע איינען בעשטעטען אונד צערייסענען מאטראזענאנצו אויף דעם ליבע האטעט, דיא שפעסלייטער ווארדען הערונטער- געלאסען, אונד דיא בירדע מענגער נינגען אויף דאס פער- דעק דעם שישפעס.

ווער אויט היער דער קאפיטען פאם שישפ ? פראנ- טע דער אלטערע אין ענלייטער שטראכע.

דער בין אויך, אנטווארשעטע קאפיטען מעררוואן אינדעם ער ציינג.

איך בין אין געהיימפאלצישט, (זאנטע דער מאן אינדעם ער דאס צייכען דעם געהיימפאלצישטען פארצייטע- דאן זאנטע ער אויף דען זינגען מאן, דער מיט אויס גע- קאממען, וויינען 2) דיעזען כורשען האט מאן געשטערן גאנץ בעשטיקען געפונען, מאן בראכטע אויך אויף דיא פאלצייא אונד הייטע פריה נאכדעם ער זיינען רויש אויס- געלאסען האט, זאנטע ער, דאס ער אין מאטראזע פאן איהרעם שישפ ווא, ער האט געשטערן אויבליב געהאכט, וועלכען ער דאצו בענישטעט, אום זיך צו בעטרנקען. איך ברינגע אויך הער, אום צו הארען, אב ער ווירקליך פאן איהרען ליטען ווא.

דער קערל אויט אין אנטערישעשטער לינגער! (זאנ- טע דער קאפיטען) מיך זאל דער טיפפעל האלען, ווען איך איהן פריהער יעמאלס געזעהען האבע! הער, בורשע! פאן וועלכעם נאלגען בויט דא ווענגעלוישען ?

דער זינגע מאטראזע שטאנד ציטערנד דא אונד בליקטע אויף דיא ערדע הערונטער, וויא אין מעניש, דער אין נראסטער פערלענעניש אויט.

זיא אינטער דעם פאכעל געלד אונד ציגארען אויס- טהילטען, ארגע עקסצעסע אנגעזעמטעלט. דיא שלאואקישע בעפאלקערונג צאג יאהלענד דורך דיא שטראסען אונד באמבאדירטע דיא פונסטער דער ווערעווער מיט שטיינען. דיא רוהע קאנגמע ערסט נאך צווייא שטונדען הערגעשטעללט ווער- דען, אלס דיא נאך סט. געארנען אכבערופענען דא- גאנער וועדער צוריקקעהרטען דער הויפע מאכטע אנפאנגס קיינע מענע, זיך צו צערשטרייען, אונד מוסע דאס מיליטער מיט געוואלט איינשרייטען, וואבייא מעהרערע פערזאנען פערוואנדעט ווארדען.

פערשיעדענע נייאנקויטען.

(א י י נ ע ר ל א ס ט י ס א י ס) דער מיניסטער דעם איינערן ריכטעטע אנלעסליך דער פרעסבורגער עקסצעסע פאלגענדען ערלאס אן זעמטליכע געמיינדען! איך בין איבערצייגט, דאס דיא געמיינדען מיט ענטריסטונג קעננעניס גענאם. מען האבען פאן עניען שטאכפאללען עקסצעסען, וועלכע אין דער קאנגרעגאציע פאן פריי- שטאדט פרעסבורג אונטער דעם אויטענהענגע- שילד דעם אנטעמיטטישע פערזוכט ווערדען אונד נעמעהר אין אייניגען געמיינדען דעם פרע- בורגער קאמיטאטס נאכאדמני געלאנדען האבען. איך דאפאן בין איך איבערצייגט, דאס דיא געמיי- דען זיך פאלקקאממען בעוואוסט זיך איהרער פער- פליכטונג עהרליכען פארפעללען אויף איהרעם איי- גענען געביעטע פארצובייגען, אונד פאללס דיעס ניכט איבערהאל פאלשטענדיג זעלנען זאלטע דיא פארקאטענדען אונרוהען מיט דער פאללען טהאטקראפט דער אפגעשטליכען געוואלט נייערער- צושלאגען אונד דען שולדיגען גענענאבער דיא גאנצע שטרענגע דעם געזעצעס צור אנווענדונג צו בריינגען. איך מיינע זייטס האלטע מיך אים גע- שילעט מיינער פערנאמווארטליכקייט, פערפליכטעטע צו ערקלערען, דאס איך אין דיעזער בעציעהונג איינע פערזוכען, איין לויטע פארניגען זיך כ מ דולדען ווערדען דיא זיכער הייסט דער פערזאן אונד דאס פערמאגען דער בירגער, אהנע ריקויסט אויף ראנג, שטאמט אדער קאנפעס- סיאן צו ווארדען, אונד איינע דער ערסטען פליכט- טען דער שטאטסגעוואלט. עס דארף ניכט געשע- הען, דאס דיא אפגעשטליכע זיכערהייט אין פאללע שטרעפליכער בעמיהונגען איינצעלנער אונרוהע- שטיגסטער געשפארט אונד דאדורך אויך דער גוטע

וועלכעס אין דען האפען פאן באלטימארע לאג ער וואר דאמיט בעשעפטיגט, אן דיא מאטראזען בעפעלע איינצו- טהיליען, אלס אין קליינעס ווערשיספעכען צו זיינעם שיש- פע זיך געהערטען. אין דיעזעס זאסען 2 מענגער, דער אל- טעיע וואר פון נעקליידעט, ווערענד דער זייערע איינען בעשטעטען אונד צערייסענען מאטראזענאנצו אויף דעם ליבע האטעט, דיא שפעסלייטער ווארדען הערונטער- געלאסען, אונד דיא בירדע מענגער נינגען אויף דאס פער- דעק דעם שישפעס.

ווער אויט היער דער קאפיטען פאם שישפ ? פראנ- טע דער אלטערע אין ענלייטער שטראכע.

דער בין אויך, אנטווארשעטע קאפיטען מעררוואן אינדעם ער ציינג.

איך בין אין געהיימפאלצישט, (זאנטע דער מאן אינדעם ער דאס צייכען דעם געהיימפאלצישטען פארצייטע- דאן זאנטע ער אויף דען זינגען מאן, דער מיט אויס גע- קאממען, וויינען 2) דיעזען כורשען האט מאן געשטערן גאנץ בעשטיקען געפונען, מאן בראכטע אויך אויף דיא פאלצייא אונד הייטע פריה נאכדעם ער זיינען רויש אויס- געלאסען האט, זאנטע ער, דאס ער אין מאטראזע פאן איהרעם שישפ ווא, ער האט געשטערן אויבליב געהאכט, וועלכען ער דאצו בענישטעט, אום זיך צו בעטרנקען. איך ברינגע אויך הער, אום צו הארען, אב ער ווירקליך פאן איהרען ליטען ווא.

דער קערל אויט אין אנטערישעשטער לינגער! (זאנ- טע דער קאפיטען) מיך זאל דער טיפפעל האלען, ווען איך איהן פריהער יעמאלס געזעהען האבע! הער, בורשע! פאן וועלכעם נאלגען בויט דא ווענגעלוישען ?

דער זינגע מאטראזע שטאנד ציטערנד דא אונד בליקטע אויף דיא ערדע הערונטער, וויא אין מעניש, דער אין נראסטער פערלענעניש אויט.

זיא אינטער דעם פאכעל געלד אונד ציגארען אויס- טהילטען, ארגע עקסצעסע אנגעזעמטעלט. דיא שלאואקישע בעפאלקערונג צאג יאהלענד דורך דיא שטראסען אונד באמבאדירטע דיא פונסטער דער ווערעווער מיט שטיינען. דיא רוהע קאנגמע ערסט נאך צווייא שטונדען הערגעשטעללט ווער- דען, אלס דיא נאך סט. געארנען אכבערופענען דא- גאנער וועדער צוריקקעהרטען דער הויפע מאכטע אנפאנגס קיינע מענע, זיך צו צערשטרייען, אונד מוסע דאס מיליטער מיט געוואלט איינשרייטען, וואבייא מעהרערע פערזאנען פערוואנדעט ווארדען.

פערשיעדענע נייאנקויטען.

(א י י נ ע ר ל א ס ט י ס א י ס) דער מיניסטער דעם איינערן ריכטעטע אנלעסליך דער פרעסבורגער עקסצעסע פאלגענדען ערלאס אן זעמטליכע געמיינדען! איך בין איבערצייגט, דאס דיא געמיינדען מיט ענטריסטונג קעננעניס גענאם. מען האבען פאן עניען שטאכפאללען עקסצעסען, וועלכע אין דער קאנגרעגאציע פאן פריי- שטאדט פרעסבורג אונטער דעם אויטענהענגע- שילד דעם אנטעמיטטישע פערזוכט ווערדען אונד נעמעהר אין אייניגען געמיינדען דעם פרע- בורגער קאמיטאטס נאכאדמני געלאנדען האבען. איך דאפאן בין איך איבערצייגט, דאס דיא געמיי- דען זיך פאלקקאממען בעוואוסט זיך איהרער פער- פליכטונג עהרליכען פארפעללען אויף איהרעם איי- גענען געביעטע פארצובייגען, אונד פאללס דיעס ניכט איבערהאל פאלשטענדיג זעלנען זאלטע דיא פארקאטענדען אונרוהען מיט דער פאללען טהאטקראפט דער אפגעשטליכען געוואלט נייערער- צושלאגען אונד דען שולדיגען גענענאבער דיא גאנצע שטרענגע דעם געזעצעס צור אנווענדונג צו בריינגען. איך מיינע זייטס האלטע מיך אים גע- שילעט מיינער פערנאמווארטליכקייט, פערפליכטעטע צו ערקלערען, דאס איך אין דיעזער בעציעהונג איינע פערזוכען, איין לויטע פארניגען זיך כ מ דולדען ווערדען דיא זיכער הייסט דער פערזאן אונד דאס פערמאגען דער בירגער, אהנע ריקויסט אויף ראנג, שטאמט אדער קאנפעס- סיאן צו ווארדען, אונד איינע דער ערסטען פליכט- טען דער שטאטסגעוואלט. עס דארף ניכט געשע- הען, דאס דיא אפגעשטליכע זיכערהייט אין פאללע שטרעפליכער בעמיהונגען איינצעלנער אונרוהע- שטיגסטער געשפארט אונד דאדורך אויך דער גוטע

וועלכעס אין דען האפען פאן באלטימארע לאג ער וואר דאמיט בעשעפטיגט, אן דיא מאטראזען בעפעלע איינצו- טהיליען, אלס אין קליינעס ווערשיספעכען צו זיינעם שיש- פע זיך געהערטען. אין דיעזעס זאסען 2 מענגער, דער אל- טעיע וואר פון נעקליידעט, ווערענד דער זייערע איינען בעשטעטען אונד צערייסענען מאטראזענאנצו אויף דעם ליבע האטעט, דיא שפעסלייטער ווארדען הערונטער- געלאסען, אונד דיא בירדע מענגער נינגען אויף דאס פער- דעק דעם שישפעס.

ווער אויט היער דער קאפיטען פאם שישפ ? פראנ- טע דער אלטערע אין ענלייטער שטראכע.

דער בין אויך, אנטווארשעטע קאפיטען מעררוואן אינדעם ער ציינג.

איך בין אין געהיימפאלצישט, (זאנטע דער מאן אינדעם ער דאס צייכען דעם געהיימפאלצישטען פארצייטע- דאן זאנטע ער אויף דען זינגען מאן, דער מיט אויס גע- קאממען, וויינען 2) דיעזען כורשען האט מאן געשטערן גאנץ בעשטיקען געפונען, מאן בראכטע אויך אויף דיא פאלצייא אונד הייטע פריה נאכדעם ער זיינען רויש אויס- געלאסען האט, זאנטע ער, דאס ער אין מאטראזע פאן איהרעם שישפ ווא, ער האט געשטערן אויבליב געהאכט, וועלכען ער דאצו בענישטעט, אום זיך צו בעטרנקען. איך ברינגע אויך הער, אום צו הארען, אב ער ווירקליך פאן איהרען ליטען ווא.

דער קערל אויט אין אנטערישעשטער לינגער! (זאנ- טע דער קאפיטען) מיך זאל דער טיפפעל האלען, ווען איך איהן פריהער יעמאלס געזעהען האבע! הער, בורשע! פאן וועלכעם נאלגען בויט דא ווענגעלוישען ?

דער זינגע מאטראזע שטאנד ציטערנד דא אונד בליקטע אויף דיא ערדע הערונטער, וויא אין מעניש, דער אין נראסטער פערלענעניש אויט.

קעלפאלושי - דער נעמליך דער לויטער דער שטאממספאליצייא אים מיניסטעמאיום אים - אלס רעגירונגס - קאמיסער מיט אונאמיטערעקטען פאללאממען אויסגעשטאממעט, נאך פרעסבורג אונד זינר גלייכצייטיג אללע אנשטאלטען געטראפן פלען אום וועגן עס נאטוויג זיין זאלטען יעדען אריגענבלויק שטאנדער עכט פוב-ריצירען אונד אפארט אין וירקאמקייט טרעטען צו לאסטען, דאס איינע ציגט דייטליך, דאס עס לידער זענר מוהרויג אין פרעסבורג אויס-זיעמט.

דיא יידישע ארטה: נעמינדע האט זאפארט איינע דעפוטאציען צום רעגירונגסקאמיסער ענטזענ-דעט אונד אום שוטיג געבעטען, דער מיניסטעריאל-ראטה ערקלערטע, דאס ער מיט דען פאללאממען איינעס קאנדידעטן קאמיסערס אויסגעשטאממעט זיין אונד אים אויפטרעגע דעס מיניסטערפעזידענ-מען אללע נאטווענדיגען אונד ערשפריעסליכען פערשיינוגען טרעפטען ווערדען, ער פערשראך פאר אללעס איינע פערשטערקונג דעס מיניסטערס אונד שוטיג ניכט נור פאר דיא אונמיטערלעכאר בעדראגה-מען פונקטע, זאנערען אויך פאר דיעזענען, דיא נור עווענטועלל געפארדערט זיין קאנטיען, ער פאר-דערטע דיא דעפוטאציען אויף, אירע ווינשע שרפטליך צו פארמולירען, דאמיט ער דאס ערפאר-דערליכע פארקערדע.

אין דער אויסערארדענמליכען זיטונג דעס מאניסטראטע ווארדען בעשלאסטען, דאס דער שטרייטארטע שטאנד דער אינפאנטעריע אויף 1000 מאנן געבראכט ווירד אונד 2 עסקארדאנען קאווא-לעריע אויס נייוועדעל אום זעע היעהער בערופען ווערדען, עס ווארדען אללע בעדראגמען שטרא-מען מיטעלסט קארדיאנס אבגעשפערט אונד אים נאטוואללע זאל זעלבסט פאן דעס אויסערסטען מיטטעל, דער שיעסוואפפע זעברויך געמאכט ווער-דען, נאכמיטאג האטע זען אוינע זיעבענער-דעפוטאציען פאן היעזיגען וידען צום מיניסטערליאל-ראטהע ויעקעלפאלושי בענעבען אונד לענטע 11 פונקטע פאר, וועלכע אירער מינונג נאך צור-זי-בערהייט דער שטאדט נאטווענדיג זינד, היעזע פונקטע ענטהעלטען אים וועקענמליכען פאלגענדע ווינשע: דערנאכטוונג פאן מילטער - פערשטער-קונגען, שארפע בעוואונג וועמליכער ליניע, פער-הענונג דעס קליינען אויסמארמבעשטאנדעס, אויס-ווייזונג אללער פאליציען פערטען, בעזעצונג אל-לער בעזאנדערס געפעהרדעטען פונקטע דורך מ-

ליטע אונד אינדאסטרוניג שימאניס, אויסגענאמען דען לעצטען פונקט האט יעקעלפאלושי אללען וויג-שען גערעכט ווערדען פערשפארבען. אויך אין דער יידישען בעפאלקערונג קעדרט דאס פערטרויען צום קונסטליכען פריעדען וועדער צו-ריק, מאן מוהילט מיט, דאס פיעלע וידען אן אירע נאך וויען נעפליכטעמען אנפערוואנדטע מעלגרא-פירט האבען, דיא מאגען צוריקקעהרען, דען עס זיין קיינע געפאהר מערה פארדאנדען.

מיניסטעריאלראטה יעקעלפאלושי האט אויך איינע דעפוטאציען פאן וויען אויס מיט געארבעט עמפאנענען אונד אירר פערזוכערט, דאס דיא רע-גירונג מיט אללער ענערשיע דיא וויען פאר העט-צען שיטצען ווירד - מעהרערען היעזיגען בירגערן נע ענאכער האט אבער דער הערר מיניסטעריאל-ראטה געזאגט, זיין וויען טהיילווייזע שולד, דאס דיא עקצעססע זאלבען אומפאנג אונגענאמען האבען.

קאמיסער יעקעלפאלושי פערשינטע דאס זעמטליכע מאטאריעטען, וועלכע זיך זאמטאן ווירקאם ערוויזען, אויך זאנטאג וויערהאלט ווער-דען, דאס מילטער ווירד זיין געסטען זעמטליכע וויכטיגע פונקטע בעזעצען אונד אבפארדלירען לאסטען, דיא שטאדטקעהרדע אונד אירע ארנע זינד אין פערנאמען פערבליבען, פיר הייטע ער-האפטע מאן אויפ-זעכטערהאלטונג דער רוהע, דיא געניגענדעס מילטער היער לענט: 1 באמאלדאן יענער אויס היינברוי, 3 עסקארדאנען דראנאנער אונד 2000 מאנן אינפאנטעריע, איינע פאמיליען זינד אויך געסטערן אונד הייטע געפליכטעט, דאך נור אין געניגענער צאהל, הייטע ווארדען עטווא 15 פאן איינען צויעהנער ארבייטער אנהאלטען דיא מעלהונג דעס "עדיעטעש", דיא וויען העט-מען יעקעלפאלושי 3000 גולדען צו פערטהיליגע אונ-טער דאס היעזיגע מילטער אנגעבאטען ערקער-טע הערר 6. יעקעלפאלושי פיר פאללשטענדיג ערשינדען.

פלינדערונגען אין דארפערן. אין לאנשיטיג, איינע האלבע שטונדע פאן פרעסבורג, ווארדען זאנטאג נאכט ווארדען אריגען פאנאטישער פאלקסאויסטהגעפיערס: דיא וויען דא-זעלבסט זינד אלל אירער האבע בערויכט ווארדען, שמוקענעשטענער, ווארען אונד קליידונג, אללעס איזט אויך אפפער דער ווארשענדיבענדען מענגע נע-ווארדען, דיא וואהנהייזער ליעפען אין בילד דער

פלינדערונגען אין דארפערן. אין לאנשיטיג, איינע האלבע שטונדע פאן פרעסבורג, ווארדען זאנטאג נאכט ווארדען אריגען פאנאטישער פאלקסאויסטהגעפיערס: דיא וויען דא-זעלבסט זינד אלל אירער האבע בערויכט ווארדען, שמוקענעשטענער, ווארען אונד קליידונג, אללעס איזט אויך אפפער דער ווארשענדיבענדען מענגע נע-ווארדען, דיא וואהנהייזער ליעפען אין בילד דער

פאן אונד, דאס איך אויך מיין גליק נעסטרען האבע, איך פירב-טע קיינע געפאהר, אונד ווערדע נכט מידע ווערדען, ביז איך מייענן צוועק ערפיללס האבע, איך האבע 800 דאללאר-אונד עטוואס וואאריע, איך ווערדע פאן דארף צו דארף, פאן שטאדט צו שטאדט היינרויען ביז איך ענדליך דארטוין קאמטע, וואך דיא לייטע זינד, דיא איך זוכע, אונד דער אללטישע נאשט דער פאטער דער יתומים, דער אונגען פאטער יעקב דער קראפט גענעבען האט, זיך 14 לאנגע יאר-רע שויער אונד אנשטענענדיג פיר רחל צו פלאנען, ווירד מיר אויך דען מושה אונד דיא שטערקע נעבען, זא לאנגע צו קעמפפען, ביז איך ענדליך דיא עייכט האבע, דיא מיי-געס הערען זא שויער אויס."

"גון מאקס, וויל זיין זא פערס זינד, ווילל איך זי ניכט צוריקהאלטען, נעהן זיין אונד מאגע זיין נאשט בע-הישען, אבער פערשפרעכען זיין מיר, ווען זיין אין פערלע-גענהייט קאמטען, זיין זיך אין מיך ווערדען ווערדען אללעס וואס איך קאנן, ווערדען איך געוויס שוין, אונד בישעט שרייבען זיין מיר זא אשט זיין געלענענע הייט האבען."

"געוויס אונד גון לעבען זיין וואהל אונד געבען זיין אויף דיא קליינע דראו אכט."

דיא פרינדע אומארטען אונד קיסטען זיך ערשליך, פאן מארי אונד דראו נאהס מאקס קיינען אבישיע, עס פעהלעט אויס דער מושה דאזען.

עו נאהס פאך דיישישען נענעראל-קאנזול דעקא-מאנדאציען אן דיא דיישע קאנזולאטע אין אסטריקא, אונד אן דיא פאליצייא-סופעראינטענדענטען, אין דעזינלעכען נאכט רויטע ער מיט זיינען וואאריען נאך באלטימארע אב.

"וואוין איזט דאס שיפף געפאהרען, אויף וועלכעס דער קאפיטען זיינע כרייס געהאכט האט?" "גא, ווילל זיין זא איינע נוסע הייט בויט, ווילל איך דיר אויך דיעזעס זאגען, דאס שיפף איזט נאך באלטימארע געפאהרען."

מאקס האט גון אללעס ערפאהרען, וואס ער וואללטע ער פאסטע זאנרויך דען ענטשלוס, שנעלל נאך באלטימאר-רע אבצורוינען, אונד וואסאנליך נאך דארט דען קאפיטען אונד רעבעקא צו פינדען.

נאכדעם ער נאך איינע קריצע צייט מיט דען מאט-ראינען געפלידערט האט, נינג ער וועג אינדעס ער איה-גען פערשפארבען האט, דען אנדערן טאג צוריקקאממען אונד ווערדען אלס מאטראזע אויף אירעם שיפף איי-צוטרעטען.

"עס איזט לייכט מאגליך, (זאנטע מאקס צו פערט)"

דאס איך דען קאפיטען נאך אין באלטימארע אנטרעפטען ווערדע אונד דאן ווערדען איך איהן לייכט צווינגען קאנען, ווערדען דאס מערדען פרייא צו לאסטען, אבער פיעללייכט אויס ער שאן פאן דארט ווייטער גערויט, אבער איך ווער-דע איהם פערפאלגען, אונד ווען עס זעלבסט ביז צום ענדע דער וועלט זיין מיסטע, איינע שטימען זיין מינעס הערדען זאנט מיר, דאס איך רעבעקא פינדען ווערדען.

"אבער בעדענקען זיך זיך מאקס, אין וואס פיר נע-פאהרען זיין זיך פיעללייכט שטריצען, אונד וואס פיר איינע סוסטע נעלר זיין דאס קאסטען ווירד, דאס נעהט איבער אירער קרעפטע, אונד איבערנענטען אויס זיין רעבעקא פיר די איינע נאנן פערטען."

"אך ניין פערטען, רעבעקא איזט מיר קיינע פערטען מעהר! זיין זינד מיין פריינד, אונד איהען קאנן אין עס אנפערטרויען, אבער לאבען זיין מיך ניכט אויס, איך בין אין דאס מערדען פיעללייכט, אהנע דאס איך זיין יעמאלס געעהען האבע, ווען איך ענדליך רעבעקא פינדען, דאן האפ-

פאלליעטאן.

דער יידישע הויזרעה.

(4טע פארשטעצונג.)

"ער האט דיא פרייא אלאף געפאנען גענאסטען!" פראנטע מאקס בענינער פארשערט. "נאך פערשטעהט זיך! זיין האט געווינט אונד גע-שייען אונד געבעטעט, אבער קאפיטען וועבאלד, דאס איזט איין טיכטיגער קערל, ער האט זיין וויינען, געטען אונד שיינען לאסטען אונד האט זיין איהם דאס שיפף געשליסעט אונד אויגעבליקליך וואר ער מיט אירר וועגענפאהרען, דער קאפיטען מארוואן פאן דעם געשיפף איזט זיין פריינד, אונד האט פאן דער נאנצען זאכע געוואוסט, אבער דאס פרויענטימער וואר אויך זעהר שאן!" זאנטע דער אלטע מאטראזען.

וואהער ווייסט דו דען אללעס אלטער וועבער?" פראנטע מאקס.

"ווען דו איין היכטיגער געמאקן בויט, זאך וואללטע דו ווייסטען, דאס וויר אימער פאן זעלבע זאכען ער-פאהרען, אבער וויר וואלשען ריינען מונד, וויר פערראהען ניכטס."

"הם! הם! האסט רעכט, (אנטווארעטעטע מאקס) איהר האבט נוסען וויינ?"

"איינען בעסטען פינדסט דו אין דער נאנצען שטאדט ניכט."

"זאך ענעק אונס איין, דו אלטער! (זאנטע דאן מאקס צום אלטען מאטראזען) ניב מיר איינען קייטאבאק (באנאך)." וואללעס האבען" אנטווארעטעט ער אונד נאב איהם איין נראטעס שטיק טאבאק, מאקס ביס אין שטיק אב, אונד שטעקט עס אין דען מונד.